

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseinho, Ph.D., v právní věci žalobce: **TRIBOR COMPANY s.r.o.** se sídlem Fryšták, Dr. Absolona 132, zastoupeného společností Ekonomické služby Přerov s.r.o. se sídlem Přerov, Velká Dlážka 542/7, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Zlínský kraj**, se sídlem Zlín, třída Tomáše Bati 21, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícího ve zveřejnění informace, že žalobce je nespolehlivý plátce DPH, které žalovaný provedl dne 8. 11. 2016,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **b u d e** po právní moci tohoto usnesení **v r á c e n** z účtu Krajského soudu v Brně zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč a to k rukám jeho zástupce - společnosti Ekonomické služby Přerov s.r.o.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Na základě vyjádření žalobce, žalovaného i obsahu správního spisu vzal soud za nesporné, že rozhodnutím ze dne 12. 10. 2016, č. j. 1768464/16/3301-52521-712008, rozhodl žalovaný podle § 106a odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, o tom, že žalobce je nespolehlivý plátce. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě blanketní odvolání, které posléze doplnil.

[2] Žalobce následně na internetu zjistil, že žalovaný zveřejnil již dne 8. 11. 2016 informaci o tom, že žalobce je nespolehlivý plátce DPH. Žalobce v návaznosti na toto zjištění podal dne 20. 12. 2016 stížnost proti postupu správce daně podle § 261 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. O té žalovaný rozhodl dne 26. 1. 2017 vyrozuměním stěžovatele o výsledku šetření stížnosti, č. j. 3770/17/3301-52521-707692, ve kterém uvedl, že stížnost je důvodná a že neprodleně po ověření skutečností byla z veřejného informačního systému informace označující žalobce za nespolehlivého plátce odstraněna.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobce podal dne 22. 3. 2017 žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, ve které uvedl, že zveřejnění informace o nespolehlivém plátcí bylo nezákonné, jelikož podle § 106a odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty má odvolání proti rozhodnutí o nespolehlivém plátcí odkladný účinek. Správce daně tedy nemůže daňový subjekt označit jako nespolehlivého plátce dříve, než rozhodnutí o nespolehlivém plátcí nabude právní moci.

[4] Žalovaný vyrozuměním ze dne 26. 1. 2017 vyhověl stížnosti žalobce a potvrdil nezákonnost svého postupu.

[5] Nezákonné zveřejnění nepravdivé informace bylo na veřejně dostupném rejstříku více než dva měsíce, což mělo zásadní negativní dopady. Zveřejnění informace o nespolehlivém plátcí má pro subjekt v podnikatelském prostředí až ekonomicky likvidační důsledky.

[6] Z výše uvedených důvodů a s ohledem na to, že zásah již netrvá, žalobce navrhl, aby soud určil, že zásah spočívající ve zveřejnění informace o tom, že žalobce je nespolehlivým plátcem DPH způsobem umožňující dálkový přístup, které žalovaný provedl dne 8. 11. 2016, byl nezákonný.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[7] Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že informace o nespolehlivém plátcí byla zveřejněna do dne 22. 12. 2016. Žalovaný měl za to, že žaloba byla podána opožděně, jelikož žalobce se o zásahu musel dozvědět nejpozději dne 20. 12. 2016, kdy podal stížnost, a žalobu podal až dne 22. 3. 2017, tedy po lhůtě dvou měsíců podle § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Jelikož se žalobce domáhal pouze určení, že zásah byl nezákonný, nemusel v souladu s § 85 s. ř. s. před podáním žaloby vyčkávat na výsledek řízení podané stížnosti.

[8] S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu odmítl.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[9] V replice ze dne 7. 6. 2017 žalobce uvedl, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze nahlížet na zásahovou žalobu jako na opožděně podanou, pokud žalobce ještě ve správním řízení využije jiných právních prostředků ochrany a zásahovou žalobu podá až po jejich vyřízení. Žaloba tedy nebyla podána opožděně.

V. Posouzení věci soudem

[10] Zdejší soud se v první řadě zabýval splněním podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že o žalobě nemůže věcně jednat a **odmítl** ji z následujících důvodů.

[11] Soud se neztotožnil s argumentací žalovaného, a na rozdíl od něho žalobu považoval za včas podanou. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. je možno podat žalobu na ochranu před nezákonným

zásahem do dvou měsíců, kdy se o něm žalobce dozvěděl. Jestliže však existuje prostředek právní ochrany způsobilý zjednat nápravu nezákonného postupu či stavu v rámci správního řízení, který žalobce uplatní, lze tuto lhůtu počítat až od chvíle, kdy se dozví o výsledku vyřízení opravného prostředku. Opačný výklad by nedůvodně žalobci odpíral právo bránit se prostředky, které mu právní řád poskytuje, a popíral by zásadu subsidiarity soudního řízení. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 5. 2016, č. j. 9 Afs 37/2016-23.

[12] V nyní projednávané věci se o zásahu žalobce dozvěděl nejpozději dne 20. 12. 2016, nicméně vyrozumění o výsledku šetření jeho stížnosti podle § 261 daňového řádu mu bylo doručeno až dne 27. 1. 2017. Žaloba tedy byla dne 22. 3. 2017 podána včas ve dvouměsíční lhůtě.

[13] Na druhou stranu je stěžejní skutečnost, že žalovaný vyrozuměním ze dne 26. 1. 2017 dal žalobci za pravdu, stížnost shledal důvodnou a neprodleně po ověření skutečností ze stížnosti žalobce informaci o nespolehlivém plátcí dne 22. 12. 2016 odstranil z veřejného informačního systému. Žalobci tedy byla poskytnuta v rámci autoremedury ochrana samotným správním orgánem, který zásah způsobil. V takové situaci již bylo nadbytečné podávat žalobu v rámci správního soudnictví. Podle § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob. V dané věci však již ochrana poskytnuta byla a na straně žalobce již neexistuje žádné veřejné subjektivní právo, jemuž by soud mohl ochranu poskytnout.

[14] Možnost domáhat se deklarování nezákonného zásahu byla do právního řádu zavedena novelou soudního řádu správního zákonem č. 303/2011 Sb. Smyslem bylo rozšíření možnosti ochrany před nezákonnými zásahy správních orgánů. Důležitým motivem bylo především poskytnout poškozeným účastníkům podklad pro řízení o nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Podle zákona č. 82/1998 Sb. není pro uplatnění náhrady škody způsobené úředním postupem (pod který se zařazuje i nezákonný zásah), na rozdíl od nezákonného rozhodnutí, vyžadováno předchozí rozhodnutí o nesprávnosti úředního postupu, resp. deklarace nezákonnosti předmětného zásahu soudem, tudíž si často musel civilní soud problematiku nezákonnosti zásahu posoudit jako prejudiciální otázku, což prodlužovalo jeho rozhodování. K tomu blíže viz důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. dostupná v digitálním repozitáři Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz.

[15] V nyní projednávané věci se žalobce rozhodl nejprve využít prostředků ochrany, které mu nabízel daňový řád a byl úspěšný. Žalovaný ukončil namítaný zásah a zkonstatoval, že stížnost je důvodná. Informace o nespolehlivém plátcí měla být zveřejněna až poté, co rozhodnutí nabude právní moci. Za takovéto situace již tedy žalobce nemá pro uplatnění nároku na náhradu škody tzv. „prázdné ruce“, ale má k dispozici oficiální vyjádření samotného správního orgánu, že jeho postup byl nezákonný. Takovýto podklad je pro účely zákona č. 82/1998 Sb. naprosto postačující a deklaratorní rozhodnutí soudu o nezákonnosti zásahu by v takovéto situaci bylo nadbytečné. Výše popsání lze srovnat například se situací,

kdy soud zjistí, že v žalobě označené rozhodnutí správního orgánu před podáním žaloby zrušil jiný orgán.

VI. Závěr a náklady řízení

[16] Na základě výše uvedeného soud uzavřel, že v době podání žaloby neexistoval předmět řízení, jelikož nezákonnost zásahu deklaroval již samotný správní orgán. Nebyla tedy splněna podmínka řízení, přičemž se jedná se o neodstranitelný nedostatek, a nelze pro něj pokračovat v řízení. Proto soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3, věta první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku má oporu v § 10 odst. 3 *in fine* zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. července 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dana Janků